

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJA

Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. 8 706 63846, faks. 8 706 63895
el. p. LRVkanceliarija@lrv.lt, <http://www.lrv.lt>

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-09-19 Nr. PC-9/P33-12

DĖL MINDAUGO ŠIMKŪNO IR KITŲ PETICIJOJE IŠDĖSTYTŲ REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ TENKINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 1 d. pasitarime buvo nuspręsta atidėti Vyriausybės nutarimo „Dėl Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo“ projekto svarstymą. Ministro Pirmininko 2018 m. rugpjūčio 24 d. pavedimu Nr. S-2817, atsižvelgiant į nurodytą Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 1 d. pasitarimo sprendimą, Vyriausybės Peticijų komisijos (toliau – Komisija) buvo paprašyta pakartotinai išnagrinėti Mindaugo Šimkūno ir kitų peticiją dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos, patvirtintos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88, ir Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312, papildymo ir (ar) pakeitimo (toliau – Pareiškėjų peticija) ir pateikti Vyriausybei išvadą dėl Pareiškėjų peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.

Klausimas dėl Pareiškėjų peticijos tenkinimo buvo pakartotinai svarstytas Komisijos 2018 m. rugsėjo 13 d. posėdyje. Komisija, susipažinusi su visa turima medžiaga (Pareiškėjų peticija, Aplinkos ministerijos išvada, Komisijos 2018 m. kovo 8 d. posėdžio protokolu, Vyriausybės kanceliarijoje gautais Pareiškėjų 2018 m. balandžio 12 d. ir 2018 m. rugpjūčio 8 d. prašymais) ir išnagrinėjusi Pareiškėjų peticiją iš esmės, nusprendė siūlyti Vyriausybei netenkinti joje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos nuostatai, patvirtintų Vyriausybės 1999 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. 1098, 13 punktu, teikiame Komisijos išvadą.

PRIDEDAMA. 3 lapai.

Komisijos pirmininkas

Eugenijus Šuliokas

Vaiva Bernotaitė, tel. 8 706 63 762, vaiva.bernotaitė@lrv.lt

100 Atkurtai
Lietuvai

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL M. ŠIMKŪNO IR KITŲ PETICIJOJE IŠDĖSTYTŲ
REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ TENKINIMO**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos 2018 m. rugsėjo 13 d. išvadą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos išvadai netenkinti Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos patvirtinimo“, ir Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, papildymo ir (ar) pakeitimo.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

IŠRAŠAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018-09-13 Nr. 35-2

Vilnius

DARBOTVARKĖ:

Dėl Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijos dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88, ir Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312, papildymo ir (ar) pakeitimo tenkinimo.

SVARSTYTA. Dėl Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijos dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88, ir Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312, papildymo ir (ar) pakeitimo tenkinimo.

Mindaugas Šimkūnas ir kiti (toliau kartu – Pareiškėjai) peticijoje nurodo, kad Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programa, patvirtinta Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88 (toliau – Programa), pažeidžia visuomenės interesus ir neatitinka Lietuvos Respublikos piliečių lūkesčių. Peticijoje atkreipiamas dėmesys, kad Programoje nenumatytos priemonės mažesnių vandens telkinių būklei gerinti. Pareiškėjų teigimu, būtent mažieji vandens telkiniai: upeliai, nykstantys ežerėliai, tvenkiniai, yra blogiausios būklės. Europos Sąjungos Bendrojoje vandens politikos direktyvoje nustatyta, kad visuose Europos Sąjungos vandens telkiniuose, t. y. neišskiriant svarbiausių, didžiausių ir pan., turi būti užtikrinta gera vandens kokybė.

Pareiškėjai taip pat nurodo, kad Programoje numatytos vandens telkinių būklės gerinimo priemonės nepašalina esamos vandens telkinių taršos ar uždumblėjimo, nenumatytas ežerų valymo šalinant dumblą metodus. Perteklinio dumblo šalinimo kaina gana didelė, todėl siūloma ežero dumblą naudoti kaip vertingą trąšą ir, apskaičiuojant dumblo šalinimo kainą, įvertinti grįžtamasias lėšas, ko nebuvo daroma iki šiol, o Programos 74.3 papunkčio pirmąją pastraipą papildyti nuostata „valyti ežerus mechaniniu būdu“.

Peticijoje taip pat siūloma papildyti Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312 (toliau – Veiksmų planas), 3.6 papunktį ežerų, kuriuos, siekiant išvengti antrinės taršos, reikia valyti ar šalinti susikaupusias nuosėdas, sąrašu.

Peticija iš esmės buvo nagrinėta Komisijos 2018 m. kovo 8 d. posėdyje, jame dalyvavo Pareiškėjai ir Aplinkos ministerijos atstovai.

Komisija priėmė išvadą iš dalies tenkinti peticijoje išdėstytus reikalavimus ir siūlymus dėl Programos ir Veiksmų plano papildymo ir (ar) pakeitimo ir pavesti Aplinkos ministerijai sudaryti darbo grupę (nes Komisijos nariai neturi pakankamai ekspertinių žinių) iš Aplinkos ministerijos, jai pavaldžių institucijų atstovų, mokslininkų ir ekspertų peticijoje išdėstytiems reikalavimams ir siūlymams išnagrinėti ir prireikus įvertinti, ar reikia keisti galiojantį teisinį reglamentavimą. Komisijos išvada pateikta Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 1 d. pasitarime buvo nuspręsta atidėti Vyriausybės nutarimo „Dėl Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo“ projekto svarstymą. Ministro Pirmininko 2018 m. rugpjūčio 24 d. pavedimu Nr. S-2817, atsižvelgiant į nurodytą Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 1 d. pasitarimo sprendimą, Komisijos buvo

paprašyta pakartotinai išnagrinėti Pareiškėjų peticiją ir pateikti Vyriausybei išvadą dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.

Komisijos posėdyje jos nariai susipažino su visa turima medžiaga (Pareiškėjų peticija, Aplinkos ministerijos išvada, Komisijos 2018 m. kovo 8 d. posėdžio protokolu, Vyriausybės kanceliarijoje gautais Pareiškėjų 2018 m. balandžio 12 d. ir 2018 m. rugpjūčio 8 d. prašymais). Komisijos nuomone, turimos medžiagos pakanka sprendimui priimti.

Komisijos nuomone, iš turimos medžiagos nėra pagrindo teigti, kad galiojantis reglamentavimas neatitinka viešojo intereso. Programoje ir Veiksmų plane patvirtintos priemonės (taršos prevencija, vandens telkinių renatūralizacija, žuvų migracijos kliūčių šalinimas, nuotekų valymo įrenginių efektyvumo didinimas, biomanipuliacinės ir kitos priemonės) yra optimalios (atsižvelgiant į sąnaudas ir naudą), jas parinko kompetentingi mokslininkai (biologai, ekologai, mokslų daktarai ir profesorai, dirbantys Vilniaus ir Klaipėdos universitetuose, Gamtos tyrimų centre ir kitose mokslo įstaigose) įvertinę monitoringo duomenis, vandens telkinių būklę ir kitus veiksnius. Todėl nėra pagrindo abejoti jų kompetencija, žiniomis, jų pačių ir pagal Valstybinę aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programą atliktų tyrimų pagrindu pasiūlytais ežerų tvarkymo metodais.

Plane nesiūloma plačiai taikyti mechaninio ežerų dumblo valymo, nes 2007–2013 m. šiai veiklai skirta 100 mln. Lt, tačiau nenustatyta, kad būtų padidėjęs vandens telkinių, atitinkančių geros būklės kriterijus, skaičius. Be to, valant ežerą mechaniniu būdu, sudrumsčiamas vanduo, didinama ežero eutrofikacija, sunaikinama dugno augalija ir bestuburiai, sutrinkdama ežero ekosistema. Plačiai taikyti ežerų dumble esančio fosforo cheminio surišimo taip pat neketinama (numatyta priemonė, kurią vykdant reikėtų atrinkti ežerus, iš kurių dumblo išsiskiriantis fosforas tampa ežero taršos ir geros būklės nepasiekimo priežastimi). Būtų vykdomas bandomasis projektas siekiant įvertinti šio metodo efektyvumą Lietuvos sąlygomis ir tik tada svarstoma, ar taikyti jį plačiau.

Komisijos nariai atkreipė dėmesį į galimą asmeninį Pareiškėjų suinteresuotumą. Peticijos teisės institutas – ne tik vienos iš konstitucinių žmogaus teisių realizavimo priemonė, bet ir svarbus teisėkūros idėjų šaltinis institucijoms, rengiančioms ir priimančioms teisės aktus, šalinančioms teisinio reguliavimo spragas, priimančioms kitus sprendimus politikos formavimo ir įgyvendinimo klausimais. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarime, analizuojančiame peticijos sampratą, pažymėta, kad „peticija paprastai suprantama kaip individualus ar kolektyvinis kreipimasis į viešosios valdžios institucijas, kuriame išdėstytas reikalavimas (siūlymas) spręsti tam tikrą ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbų klausimą, kai reikia pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusios galios galiojantį arba priimti naują teisės aktą, t. y. norminį teisės aktą“. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 3 straipsniu, peticijos teisė nėra absoliuti ir gali būti įgyvendinta tik kai keliama reikalavimai (siūlymai) susiję ne su vieno ar kelių visuomenės narių interesais, bet liečia didesniąją visuomenės dalį, t. y. peticijos teisė prisideda prie viešojo intereso gynimo.

Komisijos nuomone, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta Pareiškėjų peticijoje, išdėstyti reikalavimai ir siūlymai netenkintini.

NUTARTA (bendru sutarimu):

1. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1999 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. 1098 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, 13 punktu, teikti Vyriausybei išvadą – pasiūlyti Vyriausybei netenkinti Mindaugo Šimkūno ir kitų peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų.

2. Apie Komisijos sprendimą informuoti Pareiškėjų atstovą Mindaugą Šimkūną.

Posėdžio pirmininkas

Eugenijus Šuliokas

Posėdžio sekretorė

Vaiva Bernotaitė

